

I Sulat Pablowe dob de Munur bé Kristowe dob Efeso

Ay niy sébaane bé de sénulat Pablo, sani ménbantuge muret fantag bé Jesu Kristowe. Tafayén séménugud i Pablowe dob ingéde Efeso, atin wén i do étew diyo ménwaléy ro do munur bé Jesu Kristowe sabaf bé kéuret ne. Séménulat i Pablowe dob berowe.

Amun sénulat Pablowej ni, ménféri su de néni sabaf bé kéuret ne fantag bé Kristowe. I funa Pablowe séménulat bé ni, non énggelingoo noy éndaén séodor-odor i de fédéw i de munur diyo. Endob miaka i Pablowe de ké énda sétiman i fédéw i de kéluhanay de munur, fiyon fo ké do Judio ro look do békén Judio ro. Mélaw sénulatén i ni dob de békén Judio do munur bé Kristowe. Ténoroén bero bé fatut sétiman fédéw i kéluhanay de munur bé Jesu Kristowe, non maak sébaan saén i lowoh ruwe, atin i Jesuse, Been i uléw ruwe.

¹ Begéney Pablowe, sani apostole sénugu Jesu Kristowe non beeniy kétayay Tuluse. Sulata ku begom do dumo gu munur bé Jesu Kristowe do bati dob Efeso, sani de énda témérén modor bé kétaya nuwe.

² I Abay tome Tulus brab Kadnane Jesu Kristo, mégédaw ro damén begom brab iray ro damén begom i métanéke fédéw.

³ Toow fo fésalamat tom bé Tuluse sani Abay i Kadna tome Jesu Kristo. Non nirayén betom i kéluhanay kéfiyonone dob lawayo sabaf bé kéunur

tome bé Kristowe. I de ni kéfiyonon kay de rémogor tom, békén kay de lowoh tom.

4 Bé do gétah, amun énda séna ménlimbag i duniyae de, fénémili i Tuluse nén betom sabaf bé Kristowe inok waléy tom do métintu étew dob adafa nuwe énda i do sala tom.

5 Atin non toow fo mégédaw betom, bénantakén i émféwaléye betom do ngaén sabaf bé rénigo Jesu Kristowe. Rénigo noy ni non been i niy kétaya nuwe.

6 Dayéwé tom i Tuluse non bé fiyowe kégédawén betom bé kéiray ne bé toowe fo gulaané no Ngaén, Jesu Kristo.

7 Non sabaf bé kéléhu Kristowe, fénukasén betom dob de sala tom, non fénsagad non i de sala tom. Toow fo mégédaw i Tuluse!

8 Enda gétémbunon i kégédaw i Tuluse betom! Atin fénggétiga no brab fénggésobutén betom i fantage bé Beene.

9 Atin fénggétiga no betom i ménbunéye bantakén bé sunguwe fantag bé kérigo nuwe betom bé Kristowe. Fénggétiga no betom non been i niy kétaya nuwe rigoné no.

10 Atin ay niy bénantak ne rigoné no. Amuk gérumahén i fatute gai, féwaléyé noy kéluhanane dob lawayo brab dob duniyae ni sétiman uléw, atin Kristowey uléw ruwe.

11 I kéluhanay de rénigoy Tuluse, rénigo no non kétaya no brab bénantakén rigoné no. Atin been soy funa nuwe fénémilién betom bé énda séna ménlimbag i duniyae de inok waléy tom do étewén sabaf bé kéunur tome bé Kristowe.

12 Mélaw i begeye do Judio do sungu munur bé Kristowe, toow fo dayéwé key i barakatane Tulus.

13 Ségiléw so dob begome. Non amun énggélingoo kom i toowe kétoro sani Fiyowe Uret fantag bé kéfukase dob de sala, ménunur gom so bé Kristowe. Mélaw i Tuluse nirayén begom i Rémogor ne inok bati dob de fédew gom loo bé fénasad ne. Rénigo noy ni inok wén i tanda bé kéfukas gome.

14 Atin i Rémogor i Tuluse ni, Been soy maake tising inok tintu gétiga tom tumanéy Tulusey kéluhanay fénasad ne irayén betom brab fégilidé noy kéfukas ne betom dob de sala tom. Toow fo dayéwé tom i barakatane Tulus!

15 Mélaw amun énggélingoo kuy fantage bé kéunur gome bé Kadnane Jesus brab kégédaw gome bé kéluhanay de dumo gom munur,

16 énda fo témérénu fésalamat dob Tuluse sabaf bé begome. Atin dasala ku begom dob Tuluso.

17 Atin ongoté ku so dob Tulus i Kadna tome Jesu Kristo sani barakatane Abay tom, bé irayén begom i Rémogor ne. Atin i Rémogor i Tuluse ni féwaléyé no begom métileédté brab fefégétiga no begom i Tuluse inok toow fo waléy gétiga kom i Tuluse.

18 Ongoté ku so dob Tuluso, fefégésobuté no begom inok gétiga kom i de médo do kéfiyonon gédoté tom. Been i inam tome sabaf bé kéfemili ne betom inok munur tom bé Kristowe.

19 Atin démasalu so inok waléy gétiga kom i kédaqué i barakat i Tuluse témabang betom do munur. Atin i ni barakat i Tuluse,

20 funa no énggáfétébule bé Kristowe brab énggafédiyat de mangéy mésar dob kuwono nuwe.

21 I Kristowe, Beene foy toowe gérотор méguléw. Toow na fo gérotor bé kéluhanay de datu, do odoron, do amu, brab do barakatan étew. Atin i dawét ne toow na fo gérotor bé kéluhanay de dawét dob de ni do gai brab dob de gai gégumah moso.

22 Atin i Tuluse, fénwaléyén i Kristowe méguléw bé kéluhanane inok tabangé no betom do munur de.

23 Atin i kéluhana tome do munur, maak betom i lowoh Kristowe brab Been i uléw tome. Enda i kulang dob Beene brab énda i kulang dob lawayo taloo no dob fantade sabaf bé Beene.

2

1 Bé do gétah, maak do ménléhu gomén sabaf bé de sala gom.

2 Bé bénō, ménodor gom bé de tete adat i do étew sébanil bé Tuluse. Brab ménodor gom bé Satanase sani datu i de barakatan saitan dob lawayo brab méguléw bé de étew énda modor ro bé Tuluse.

3 I toowe, bé gétahe, kéluhana tom ménamung bero modor bé de tete kétayay de lowoh tom brab de tete itunga tom. Atin bé bénō, ségiléw tom so bé kéluhanay kéilawane, non mékérit i Tuluse betom, brab fatut mékukum tom.

4 Endob i Tuluse toow fo ménuray i na nuwe betom brab toow fo mégédaw betom.

5 Mélaw fiyon fo ké maak ménléhu tom sabaf bé de sala tom, nirayén so betom i mantuwe umul séréngan bé kékéfétébule ne bé Kristowe. Mélaw i funa tome saén méfukas dob de sala tom non bé kégédaw i Tuluse.

6 Sabaf ménwaléy tom do dumo Kristowe, maak méntébule tom séréngan de inok mamung tom so dob Beene méguléw dob lawayo.

7 I funa nuwe réménigo bé ni, inok féténgténgén taman sa taman i dakéle kégédawén betom bé Jesu Kristowe.

8 Non ménfukas tom dob de sala tom sabaf bé kégédaw i Tuluse amun ménunur tom. Ménkédan i kékukum ne betom békén sabaf bé galbék tome, yamula nirayén betom i umule magufusa sabaf saén bé kégédaw ne.

9 Mélaw énda géfélangka-langka tom sabaf bé kéfukas tome, non énda ménfukas tom dob de sala tom sabaf bé fiyowe galbék tom. Yamula sabaf saén bé gédaw i Tuluse.

10 Sabaf bé kéunur tome bé Jesu Kristowe, lénimbag i Tuluse betom inok wén i mantu umul tom brab mantu adat tom. Fénwaléyén betom mantu inok rigoné tom i fiyowe galbék ténafoyén rigoné tom.

11 I de begom do békén Judio, fégétédém gom i sunguwe goho kom. I de Judio, rigoné roy adat ruwe fétuli (sani tanda i lowoh ruwe), atin fédawét ro begom do “Békén tuli”.

12 Bé béno, bé énda séna munur gom, ménsésuway gom bé Jesu Kristowe, brab énda mén-amung gom dob de étew fénemili i Tuluse. Brab békén kagom i fasad i Tuluse bé de étewén. Bé béno, fiyon fo ké méuyag gom dob duniiae ni, énda i inam gom brab énda gélolo gom i tintuwe Tulus.

13 Endob béleewe ni, munur gomén bé Jesu Kristowe funa kom ménwaléy do dumo no. Mélaw

éndaén mérayu gom dob Tuluse non fénfégédét i Tuluse nén begom sabaf bé kéléhu Kristowe génantino no begom.

14 Sabaf bé Kristowe, i begeye do Judio brab de begom do békén Judio, ménwaléyén sébaan i uléw tome. Mélaw éndaén sébanil tom brab ménwaléy tomén sédumon sabaf bé kéléhu Jesu Kristowe dob kruse.

15 Atin amun ménléhuén, fénukasén betom inok éndaén kailanga tom i modore bé de sugu i kitab i de Judio. Atin i betome do ruwo gékélasi do étew, fénwaléyén betom sébaan mantu gékélasi do étew ménodor dob Beene. Mélaw ménkédanén i késébanil tome.

16 Atin kénda noy késékérit tome do Judio brab do békén Judio sabaf bé kéléhu ne dob kruse. Atin fénwaléyén betom ségékélasi do étew inok séfule tom méngadaf bé tintuwe Tulus.

17 I Kristowe ménangéy dob duniyae ni brab nureténi Fiyowe Uret fantag bé kékéday kékérit i Tuluse. Nureténi ni dob begeye do Judio do gédét dob Tuluse loo so dob begome do békén Judio do mérayu dob Tuluse.

18 Atin sabaf bé kéunur tome bé Kristowe, i betome, do Judio brab do békén Judio, fakay tom géfégédét dob Abaye Tulus sabaf bé tabang i Rémogor ne.

19 Mélaw i begome do békén Judio, éndaén sésuway gom bé de étew i Tuluse. Yamula ménwaléy tom sédumon sétiman Abay sani Tuluse, sabaf bé kéunur tome bé Kristowe.

20 Atin i betome do munur bé Kristowe, ségiléw tom bé sébaane lawi féntindég i Tuluse dob sébaane

dakél batéw. I Kristowe, Been i nan i maake batéw. Atin i de apostol brab de sénarigoy Tuluse muret bé kékéréd ne, beroy de maak do liliéy i nan lawi.

²¹ Mélaw émbagér i ni lawi sabaf bé Jesu Kristowe, brab Beeney funa tome ménwaléy lawi i Tuluse féngadafan de.

²² Atin i begome do békén Judio brab de kéluhana tom munur, féwaléyéy Tuluse betom sébaan lawi fébatio no bé Rémogor ne.

3

¹ Atin sabaf bé kéluhanay de ni, dasala ku begom dob Tuluse. Atin i begéne Pablo ségétew munur bé Jesu Kristowe, ménférisuwu non fénférisu ro begén amun nuret gu begom do békén Judioy fantage bé Jesuse.

² Gétiga ku énggelingoo kom i kégédaw i Tuluse begén bé sénarigén dob begéney ni galbék muret dob begome fantag bé Kristowe inok méfukas gom so.

³ Bé do gétah, ménbunéy i bantak i Tuluse. Endob fénggétiga no begén. Sénulat gun begom i klohe fantag bé de ni.

⁴ Atin amuk gébasana kom i sulat guwe ni, gétiga kom i kégésobut guwe bé ni ménbunéy kétoro fantag bé Kristowe.

⁵ Bé do gétah, i Tuluse énda fénggétiga no dob de étew i fantage bé ni ménbunéy. Endob béleewe ni, dob kétabang i Rémogor ne, fénggétiga noy ni dob begeye do apostol brab dob de sénarigo no muret bé kékéréd ne.

⁶ Atin ay niy ni ménbunéy. I begome do békén Judio, féfiyonéy Tuluse so begom loo so bé de Ju-

dio, sabaf bé kéunur gome bé Fiyowe Uret. Atin mélaw ménwaléy tom maak sétiman lowoh brab Kristowey uléwe. Mélaw waléy so kagom i de fasad iray i Tuluse bé de munur bé Jesu Kristowe.

⁷ Atin i begéne, fénémili i Tuluse begén inok waléyu sugu-sugué no magéw mangéy muret bé Fiyowe Uret. Atin i Tuluse férigo no begén i ni galbék sabaf bé kégédaw ne begén brab sabaf bé barakat ne ménggféwaléy begén sugu-sugué no.

⁸ Begéney toowe fo gérifantad bé kéluhanay de munur bé Kristowe. Gido loo, fénfiyyo Tuluse begén bé késugu ne begén mangéy dob de békén Judio muret bé Fiyowe Uret fantag bé de toow fo fiyo do kéfionon gédotén sabaf bé kéunure bé Kristowe.

⁹ Brab sénuguén begén inok fefégésobut gu dob kéluhanay de étew i fantage bé kétumay Tuluse bé de bantakén. I Tuluse, sani léménimbage bé kéluhanane, bénunéyén i bantak ne bé do getah.

¹⁰ I funa nuwe bénunéyén i bantak ne, inok bé béléewe ni usaré no betom do munur bé Kristowe fefégétiga no dob de barakatan do odoron do méguléw dob lawayoy fantage bé de médo do kégétigay Tuluse.

¹¹ I funa nuwe réménigo bé ni, non tumané noy bénantak ne bé do gétah bé énda séna ménlimbag i de éntingayén de. Atin ténuma non béléewe ni nusarén i Kadna tome Jesu Kristo.

¹² Atin ménwaléy tom do dumo Kristowe sabaf bé kéunur tome de. Mélaw éndaén mémala tom fégédét dob Tuluse.

¹³ Mélaw, do dumo gu, ongoté ku dob begome, bé kagom tete i de fédéw gom bé kérasay guwe ni

bé kétabanga kuwe begom. Yamula fatut moror gom de non kéfiyono kom i funa kuwe mérasay inok féfiyonéy Tuluse begom.

14 Amuk fégitungé kuy kéluhanay de rénigoy Abaye Tulus dob betome, lémingkuwédu brab démasalu dob Beene.

15 I kéluhanay de munur dob duniyae ni taloo no dob lawayo, ténavagén betom do étewén.

16 Atin ongoté ku dob Tuluse bé usaré noy dakéle barakatén fégéfébagér bé de fédéw gom bé barakat i Rémogor ne.

17 Brab ongoté ku so bé fébatié noy Kristowe dob de fédéw gom sabaf bé kéunur gome. Atin ongoté ku so bé fébagéré noy de kégédaw gom,

18 inok i begome brab kéluhanay de dumo tom munur bé Kristowe gédoté tom i kégétigane inok gésobuto tom i kédaqué i kégédaw Kristowe betom.

19 Hoo, méuyotu de ké gétila kom i kégédaw ne, fiyon fo ké énda i ségétew étew tintu gésobut de fo, inok énda témérén bati i Tuluse dob de fédéw gom brab énda so témérén i Tuluse mémanduon begom inok maak ménféno gom bé tintuwe Tulus.

20 Dayéwé tom i Tuluse, sani témabangane betom bé barakat ne, brab toow na fo médooy gérigono nuwe bé de ongoté tom brab de fégitungé tom.

21 I kéluhana tome do munur brab i Jesu Kristowe, dayéwé tom damén i Tuluse taman sa taman. Amen.

4

1 Mélaw i begéne, sani ménfériwu sabaf bé rénigo guy galbék i Kadnane, ongoté ku dob be-

gome bé rigo gom i fiyowe loo bé adate kétayay Tuluse, non begom i de étew fénémili i Tuluse inok munur de.

² Fatut démoyun gom térifantad brab métanék i adat gome brab tingkél gom. Atin fatut fégito gom i kégédaw gome bé de késétingkél gom.

³ Atin tintu fo ingat gom inok énda fésésuwayén i de fédew gom taloo no sébanil gom, non i Rémogor i Tuluse fénwaléyén betom sédumon brab ségiléw i de fédew tom inok énda séédél tom.

⁴ Non sébaan saén i lowohe, sani de betom do munur bé Kristowe, atin Been i uléwe. Atin sébaan saén i Rémogore miémanduon betom kéluhanan. Atin sébaan saén i inam tome sani umule magufusa sabaf bé kéfémili i Tuluse betom.

⁵ Atin sébaan saén i Kadnane sani Kristowe, brab sébaan saén i unuro tome sani Kristowe, brab Been saén i funa tome ménbautis.

⁶ Sébaan saén i Tuluse, sani Abay i kéluhanay de étew, sani Kadnay kéluhanane. Been i batie dob kéluhana tome do munur brab férigo no betom kéluhanan i kaane galbék.

⁷ I séngae ségétew betom munur de, iraya no kéfurung loo bé kétaya Kristowe iraya no de.

⁸ Non wén i Ménsluate Kébéréh i Tuluse mano, “Amun déméniyat mangéy dob lawayo, nuwitén i médoowe do fériku. Atin wén i de nirayén bé de étewén.”

⁹ Ati atag i “déméniyate mangéy dob lawayo?” Ay niy atag ne: bé sunguwe ménlus mangéy dob duniyae.

¹⁰ Mélaw i Beene ménlus, sani Kristowe, Beene soy déméniyate. Atin ménangéy dob toowe fo gérotor laway inok diyo dob kéluhanay de gonon.

11 Atin Beeney méniraye bé de kéfurungoy de étew. I de dumo betom, fénémilién waléy apostol. Atin i de dumo de sénarigén dob berowey murete bé kékéréd ne. I de dumo de muret bé Fiyowe Uret. Atin i de dumo de, fénwaléyén do pastor. Brab i de dumo de, fénwaléyén do témore.

12 Rénigo noy ni inok tafayé no betom kéluhanan dob galbék i Tuluse, inok waléy émbagér i lowoh Kristowe, sani de betom do munur de.

13 Mélaw waléy ségiléw i de fédew tom bé kékunur tome brab kégétiga tome bé Jesu Kristowe Nga i Tuluse. Atin waléy méégét i kékunur tome de brab waléy géiringo tom i tintuwe fiyo adat Kristowe.

14 Atin amuk mérigo ni, békén tomén maak do nga, magad munur bé de séségiyo-giyo do tugi kétoro i de étew do magakar.

15 Yamula, i betome fatut démoyun ureté tom i toowe bé lala tome mégédaw bé de dumo tom. Atin fatut maak méruk tom inok énda i kulang dob kékunur tome brab minut tom loo bé Kristowe sani uléw tome.

16 Non i betome do munur bé Kristowe, maak betom i sébaane lowoh, brab Beeney uléwe. Atin i kéluhanay de réfa i lowohe toow fo fiyoy késufat ruwe sabaf bé Kristowe. Mélaw amuk sétabang i de réfaén, fiyo brab méruk i lowohe. I atag i ni, amuk rigoné tom i de séségiyo-giyo galbék niray i Kadnane, waléy tom minut ségiléw bé Kristowe sabaf bé késégédaw tome.

17 Amun begéney sénarigoy Kadnane muret, ay niy béréhé kuwe begom: Kagomén rigonén i ségiléwe bé adat i de békén méngintulus, non énda

i lanték i de itunga ro.

¹⁸ Brab délémon i de kéfégitung ro. Enda i karo bé mantuwe umul tidéw dob Tuluse non énda i gétigatiga ro sabaf bé kétégas i de uléw ro.

¹⁹ Enda mémala ro fantag bé de tete adat ro. Atin odoro ro saén i de tete kétayay de lowoh ro, brab témantu ro fo rémigo bé kéluhanay de udenén klasi do tete.

²⁰ Endob i begome, amun ménunur gomén bé Kristowe, békén i nan i ténoroe begom.

²¹ Non toow fo énggelingoo kom i fantage bé Jesuse. Brab amun ménwaléy gom do kuyugén, téneroén begom i toowe tidéw dob Beene.

²² Mélaw tagak gom i tafaye itunga kom brab de tete adat gom brab de kétaya kom bé do gétah, non toow fo tete i de kétayay de lowoh gom témuigion begom funa kom waléy mébinasa.

²³ I de fédew gom brab de itunga kom fatut fo waléy mantu.

²⁴ Fatut féwaléy gom mantuy de adat gom lénimbag i Tuluse ségiléw bé Beene. Tidéw béno, giton métintu gom brab fiyo gom.

²⁵ Mélaw kagomén témuigi! Fatut kéluhana kom béréhé kom i toowe dob de dumo gom. Non i begome do munur ségiléw tom do réfa i lowoh Kristowe atin Been i uléwe.

²⁶ Atin amuk mékérít gom, kagom fédayaén de gésala gom bé kékérít gome. Atin kagom férugayén de ké mékérít gom, kagom fégumahén de témege.

²⁷ Inok énda fakayén fanangguwité Satanase begom.

²⁸ I ménakawe fatut témerén ménakaw. Atin fatut gémalbék inok gédoté noy méntintuwe kéfaguyag

atin inok gétabanga noy de méskinan.

²⁹ Kagom émbéréh tete. Yamula béréh gom i fiyowe dob de dumo gom sani kékéréhe gétabang bero brab géféeégét bé kéunur ruwe. Témabang gom mélaw bé de mégélingo begom bé ati kailangay de fédew ro.

³⁰ Atin kagom rigonén i kéikaay Rémogor i Tuluse, sani funa nuwe tete i fédew ne. Non i Rémogor i Tuluse, Been i tanda i Tuluse émfégito bé do étew i Tuluse betom. Brab Been i maake tising émfégito bé fégilidéy Tuluse moso i kéfukas ne betom dob de sala tom.

³¹ Fatut kéda komén kéléuhanan i kékérit gome brab kétete i de fédew gom bé de dumo gom. Kagom fémalanén i de dumo gom taloo no bérého kom bero tete. Brab kagomén sémiyaw.

³² Yamula fatut gom ségédaw brab séfésagad gom, loo bé kéfésagad i Tuluse begom sabaf bé Kristowe.

5

¹ Atin non ménwaléy gomén do nga i Tuluse toow fo gulaané no, fatut iring gom de.

² Fatut démoyun gom ségédaw loo bé kégédaw Kristowe betom funa no nirayén i férénawa nuwe fénggékufkas betom. Ménwaléy maak dukah ténuvak toow fo mamut, sani funay Tuluse ménsuwat.

³ Atin non do étew i Tuluse begom, kagom arumén, taloo no bigaén gom, taloo no rémigo gom bé tete. Atin kagom séuret-uret fantag bé de ni.

⁴ Atin kagom so labitén i de tete do mékérésik brab do dufang do késébéréh. Yamula fatut usaré kom i de ba gom fésalamat dob Tuluse.

5 Non béréhé ku begom i toowe, i de étew do bigaén taloo no do rémigo tete, énda géahur ro dob kénékuléw Kristowe brab Tuluse. Atin énda so géahur i de étew do arumén non i kéaruméne ségiléw bé kénéngadafé kéninontow.

6 Kagom munur bé de tugién uret énda i lantékén. Non wén i de étew téromo bé ulanden ké tete i de rigonén. Endob been i de niy funay Tuluse mémérit brab kukumé noy de étew énda modor ro bé de suguén.

7 Mélaw kagom séloyuk bé de ni do tete étew.

8 Bé do gétah, rénigo gom i de tete brab maak ménagéw gom dob délémons. Endob amun ménwaléy gomén munur bé Kadnane, magéw gom dob gégékaya. Mélaw rigo gom i fiyowe loo bé fatute rigoné de étew i Kadnane.

9 Non amuk magéw gom dob gégékaya, gérigono kom i fatute brab métintuwe brab toowe.

10 Féganad gom i adate émfésuwat bé Kadnane.

11 I de étew batí séna dob délémons, sani de énda séna gétiga roy Kadnane, kagom mamung bé de tete rigoné ro énda i lantékén. Yamula fégito gom i fiyowe adat inok témerén ro damén bé de tete rigoné ro.

12 I de ménbunéy do tete fo rigoné ro, toow fo mémala fiyon fo ké labitén saén.

13 Endob amuk réméndaw i Soloe, giton tete foy de ni do ménbunéy.

14 Atin mélaw waléy ro batí dob gégékaya. Non wén i binuwayae fantag bé de tete étew mano, “I beeme fidong, tékénal go, brab tébule go! Atin i Kristowe réméndaw dob beeme.”

15 Mélaw fétuntay gom i de adat gom. Kagom iringén i rigonéy de étew énda gétiga roy fatute. Yamula iring gom i rigonéy de étew toow fo gétigan.

16 Toow fo tete i de rigonén dob de ni do gai. Mélaw amuk wén i fiyo gérigono kom, fagayas gom rigo.

17 Mélaw kagom rémigo kédufangan. Yamula fétuntay gom i kétayay Tuluse, inok gétiga kom.

18 Atin kagom molon bé arake funa kom mébinasa. Yamula fatut maak méféno gom bé Rémogor i Tuluse.

19 Atin amuk séuret-uret gom, sébéréh gom bé de kanta tidéw dob Ménsulate Kébéréh i Tuluse. Brab kanta gom i de kanta démayéw bé Kadnane loo bé kéfemandu i Rémogor i Tuluse. Atin fatut kémanta gom dob Tuluse bé de fédéw gom.

20 Fatut fésalamat gom bé Abaye Tulus sénga tékélid sabaf bé kéluhanay de kéfiyonon nirayén dob begome. Atin labit gom i dawét i Kadna tome Jesu Kristo ké fésalamat gom.

Fantag bé de sébawag

21 Fatut térifantad gom brab sébasa gom inok giton i kébasana kome bé Kristowe.

22 I begome do libun bawagan, fatut odoro kom i sugu i bawag gome, ségiléw bé kéodoro kome bé de sugu i Kadnane.

23 Non i lagéye, beeney uléw i bawag ne ségiléw bé Kristowey uléw i de munur. Non betom i maake lowohén brab Been i uléwe sabaf bé kéfukas ne betom.

24 Mélaw i de libun do bawagan, fatut odoro roy de sugu i de bawag ro loo bé kéodoro tome do munur bé de sugu Kristo.

25 Atin i begome do lagéy bawagan, fatut mégédaw gom bé de bawag gom loo bé kégédaw Kristowe betom do munur de. Gétiga tom i kégédaw ne betom non nirayén i férénawa nuwe bé kéfukas ne betom.

26 Rénigo noy ni inok waléy tom malinis dob adafay Tuluse, sabaf bé kéfébautis tome dob wayége brab kéodoro tome bé kébérén ne.

27 Rénigo noy ni inok i kéluhanay de munur maak bawag Kristowe, uwitén dob adafa nuwe toow fo malinis, brab métintu énda i salaén. Féwaléyé no betom fiyo inok gétanggafa no betom.

28 Fatut i de lagéy mégédaw ro bé de bawag ro loo bé kégédaw ruwe bé karowe lowoh. I lagéye mégédaw bé bawag ne mégédaw so bé lowoh ne, non ménwaléy ro maak sétiman lowoh.

29 Non énda i étew ikaa noy kaane lowoh. Yamula féamaé no brab talimaé no, ségiléw bé kétalima Kristowe betom do munur de.

30 Non betom i de réfa i lowoh ne. Brab Beeney uléwe.

31 Non wén i Ménsulate Kébérén i Tuluse mano, “Been i niy funay lagéye témagak bé boh ne brab idéng ne inok mawag. Atin i ni ruwo gétew étew waléy sébaan i lowoh ruwe.”

32 Been i niy sébaane fo dakél toow fénggétigay Tuluse betom dob Ménsulate Kébérén. Atin gésobuto kuy atag i ni fantag bé Kristowe brab de betom do munur de.

33 Gido loo, i atag ne fantag so bé késébawage.

Non i séngae lagéy fatut mégédaw bé bawag ne.
Brab i séngae libun fatut basana noy bawag ne.

6

Fantag bé de nga brab de lukés ro

¹ Atin i begome do nga, fatut odoro kom i sugu i de lukés gom, non been i nan i fatute rigonéy de munur bé Kadnane.

² Wén i sugue dob kitabe mano, “Basana moy boh me brab idéng me.” Been i niy sunguwe sugu wén i fasade,

³ mano, “Amuk basana moy de lukésém, féfioné ku beem brab méraru go dob duniyae ni.”

⁴ Atin i begome do boh brab do idéng, amuk sugué kom i de nga gom, kagom fékérítén bero. Yamula fifit gom bero brab féginau gom bero dob kétoro i Kadnane.

⁵ Atin i begome do rifén, fatut odoro kom i sugu i de amu gom, brab fatut basana kom bero brab mégilak gom bero. Rigo gom i ni tidéw dob fiyowe fédéw gom maak odoro kom i de sugu Kristo.

⁶ Fatut rigo gom i fiyowe sénga tékélid, békén saén dob gaiwe téngténgéy amu gome begom inok mésuwat begom. Yamula tidéw dob fiyowe fédéw gom, rigo gom i kétayay Tuluse maak begom i de rifé Kristo.

⁷ Atin fatut moror gom ké gémalbék gom, maak Kadnan i galbéko kome, békén saén kéilawan.

⁸ Atin fégétédém gom i ni, i Kadnane barasa noy séngae ségétéw étew, fiyon fo ké rifén taloo no békén, sabaf bé fiyowe rénigo no.

⁹ Atin i begome do amu, fatut féfiyo gom i kérigo gome bé de rifé kom. Kagom fégilakén bero bé de tete kébéréh gom. Fégétédém gom i ni, i begome brab de rifé kom ségiléw gom so falan riféy Tuluse dob lawayo, brab énda i isu ramigo no.

I de kulangén iray i Tuluse

¹⁰ Do dumo gu, ay niy tamfaday béréhé kuwe begom dob ni sulat. Fébagér gom dob barakat i Kadnane inok émbagér i kéunur gome.

¹¹ Usar gom i kéluhanay de kulangén niray i Tuluse begom inok géatuh gom bé Satanase brab de tete akarén.

¹² Non békén do kéilawan i dumo tome sétiboh. Yamula sétiboh tom bé de saitan brab do tete odoron dob délémone ni duniya brab dob lawayo.

¹³ Mélaw béléewe ni gamak gom i de kulangén tidéw dob Tuluse inok amuk géumah i tetee gai dunsukoy Satanase begom, géatuh gom de. Tidéw béno, amuk gilid i késétibohe, témanban gom.

¹⁴ Mélaw ingat gom. Béréh gom i toowe. Been i niy maake légét gom kay sundalowe. Atin rigo gom i métintuwe. Been i niy maake futow fégékélung gom bé de kuméng gom.

¹⁵ Atin uret gom démoyun i Fiyowe Uret fantag bé kétanéke tidéw dob Kristowe. Been i niy maake safatos gom kay sundalowe.

¹⁶ Atin féginugut gom bé Kadnane sénga tékélid. Been i nan i maake kélung gom. Mélaw énda guratén gom bé de mérino séléb fégéfana Satanase begom.

¹⁷ Tayakuf gom i kéfukas i Tuluse begom dob de sala gom. Non been i niy maake futow sayaf

fégétélén bé de uléw gom. Atin usar gom i kékérén i Tuluse, non been i niy maake sundang gom tidéw dob Rémogor i Tuluse.

¹⁸ Dasal gom sénga tékélid ongot gom tabang dob Tuluse. Atin fédaya gom fédasaléy Rémogor i Tuluse begom. Fatut mingat gom sénga tékélid brab dasala kom soy de dumo gom munur inok tabangay Tuluse so bero.

¹⁹ Atin dasala kom so begén inok fémanduoy Tuluse begén muret bé kékérén ne, brab inok énda mégilaku émfégétigan bé de Fiyowe Uret ménbunéy bé do gétah.

²⁰ Atin sabaf bé Fiyowe ni Uret, begén i ségétewe sénarigon magéw mangéy muret. Gido loo, béléewe ni ay niwu dob férisonone sabaf bé kéuret guwe. Mélaw dasalanu inok émbarawu muret bé Fiyowe Uret loo bé fatute.

²¹ I Tikikowe, sani kégédawa tome dumo tom munur brab gésarigone sugu-suguéy Kadnane rémigo bé galbék ne, beeney murete begom bé goho kuwe ni dini inok gétiga kom i ati rigoné kuwe.

²² Been i niy funa kuwe de sémuug mangéy dob begome inok ureté noy fantage bé de goho key dini brab inok féfioné noy de fédéw gom.

²³ I Abaye Tulus brab Kadnane Jesu Kristo, mégédaw ro damén bé kéluhanay kome do munur brab iray ro damén begom i métanéke fédéw brab émféégét bé de kékunur gom.

²⁴ Atin mégédaw damén i Tuluse bé kéluhanay de énda témérén féimu bé Kadna tome Jesu Kristo taman sa taman.

Pablo

I Fiyowe Uret New Testament in Tiruray

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tiruray

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9718260234

The New Testament

in Tiruray

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files

dated 29 Jan 2022

b0fb0c95-f209-5a97-9de8-b336c1289708